

Maanpuolustuskorkeakoulu

Taiwanin salmen sotilaalliset jännitteet ja globaali turvallisuus

Sotatieteiden päivät
27–28.9.2022

Matti Puranen
(matti.puranen@mil.fi)
Maanpuolustuskorkeakoulu

Puolustusvoimat

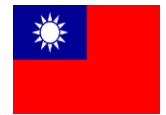
Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

”Kaksi Kiinaa” – 1949 ja 2022

Kiinan kansantasavalta

Kiinan tasavalta
(Taiwan)

Taiwanin konfliktin historiaa

- 1950–1953, Korean sota
- 1954, Yhdysvaltain ja Taiwanin puolustussopimus.
- Sittemmin lähinnä pienempiä konflikteja ja satunnaista tykkitulua.
- 1961–1966, Operaatio *Guoguang* – Taiwanin yritys vallata Manner-Kiina takaisin.

Taiwanin paluu Kiinan turvallisuusagendalle 1991–

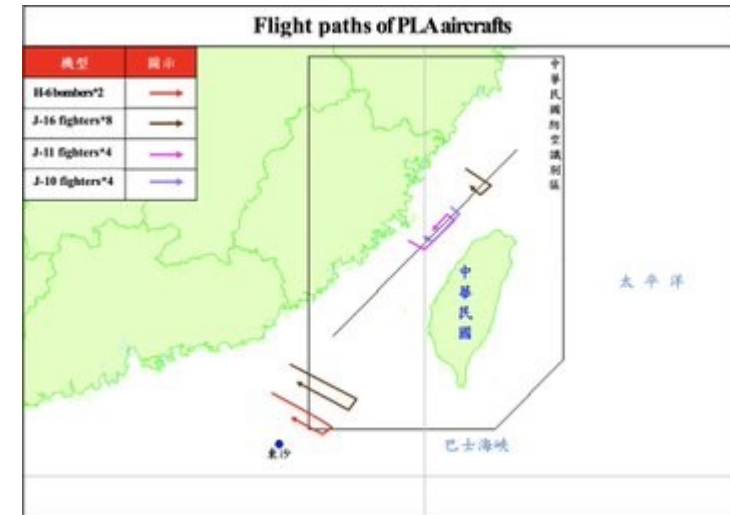
- 1990 luvulla Neuvostoliiton romahdus ja Taiwanin demokratisaatio.
- Kiinan vuoden 1993 sotilasstrategian päätehtävät:
  - Taiwanin itsenäistymisen estäminen.
  - Yhdysvaltain väliintulon estäminen.
- Konflikti Yhdysvaltain kanssa strategisen suunnittelun lähtökohdaksi.

Viimeisten vuosien kehitys

- 2016, lähtien Taiwanissa itsenäisyyttä kannattavan puolueen (DPP) valta.
- 2019, Kiinan ilmavoimat aloitti lennot Taiwanin salmen ”keskiviivan” yli.
- 2020–2022, lähes päivittäisiä lentoja Taiwanin ilmapuolustuksen tunnistusvyöhykkeelle.

Taiwanin merkitys Kiinalle

- Ideologinen merkitys
  - Taiwanin hallitus kiistää Kiinan hallituksen legitimitetin.
- (Geo)strateginen merkitys.
- Taloudellinen merkitys ja puolijohteet:
  - TSMC, UMC, PSMC = 65 % markkinaosuus kehittyneiden puolijohteiden tuotannossa.

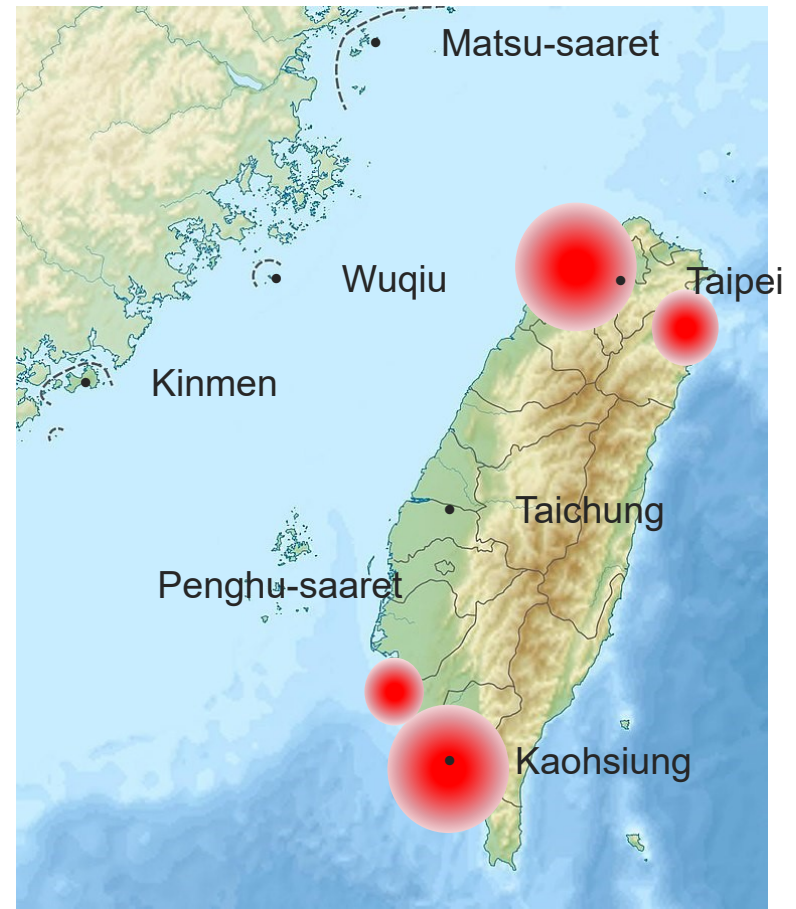
Taiwanin geostrateginen merkitys

Kiinan suunnittelemat sotilasoperaatiot Taiwanin nujertamiseksi

- ”Kauppasaarto”
- ”Tuli-isku”
- ”Maihinnousu”
- ”Ilmaiskun vastainen operaatio”
- Kaikkia operaatioita tuetaan kyber- + psykologisilla operaatioilla.

”Kauppasaarto”

- Taiwanin saartaminen mereltä, ilmasta ja Internetistä.
- Saarron intensiteettiä voitaisiin säädellä tarpeen mukaan
- Haasteet:
  - Hitaus.
  - Vaikutukset kansainväliseen talouteen.
  - Taiwanin ja Yhdysvaltain reaktio.

”Tuli-isku”

- Joko rajoitettuja iskuja ”symbolisiin kohteisiin”.
- Tai laajempia iskuja strategisiin kohteisiin, sodankäyntikyvyn lamauttamiseksi
- Sotilaallisen ja poliittisen johdon eliminointi.
- Tuli-iskun haasteet:
  - Tehokkuus?
  - Taiwanin vastaisku?

”Maihinnousoperaatio”

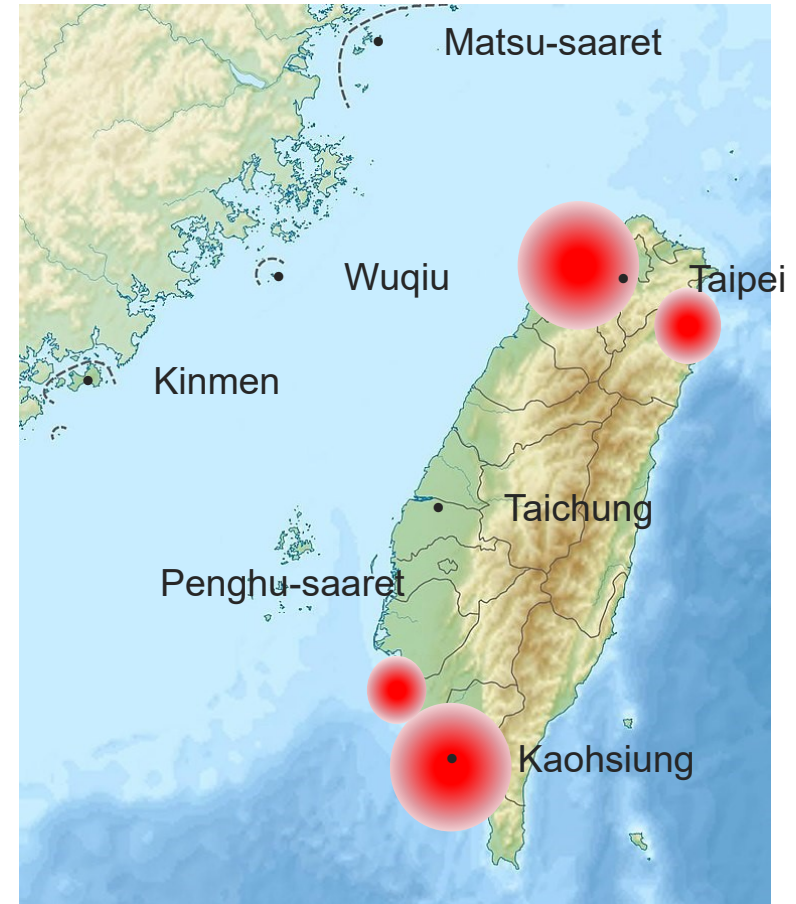
- Joko Taiwanin pääsaarelle tai pienemmille saarille
- Keihäänkärkenä:
  - Maavoimien **6** ja merijalkaväen **6** maihinnousuprikaatia.
  - **6** Ilmavoimien maahanlaskuprikaatia.
- Laajempi maihinnousujoukko saapuisi kun satama / sillanpääasema on muodostettu.

Maihinnousoperaation haasteet

- Maasto:
  - Maihinnousuun soveltuvia rannikoita vähän.
- Sää:
  - Taiwanin salmella on ankaria tuulia ja taifuuneja.
  - Optimaalinen aikaikkuna invaasiolle joko maaliskuussa tai syys-lokakuussa.

Maihinnousoperaation haasteet

- Kuljetuskapasiteetti.
  - PLA:n alusten täydellä kapasiteetilla voidaan kuljettaa n. 19,000 sotilasta.
  - Ilmakuljetuksella n. 10,000 sotilasta.
  - Siviilialusten mobilisointi tukena.
- Mobilisaation hitaus.
  - Yhdysvalloilla hyvin aikaa reagoida

”Ilmaiskun vastainen operaatio”

- Yhdysvaltain väliintulon estäminen ennaltaehkäisevällä iskulla.
- Yhdysvaltain lentotukikohtien tuhoaminen.
- Iskeminen Yhdysvaltain laivasto-osastoja vastaan.
- Vähintään pelotteellisen ”A2/AD-kuplan” luominen.

”Anti-access / Area denial”

Taiwanin puolustus

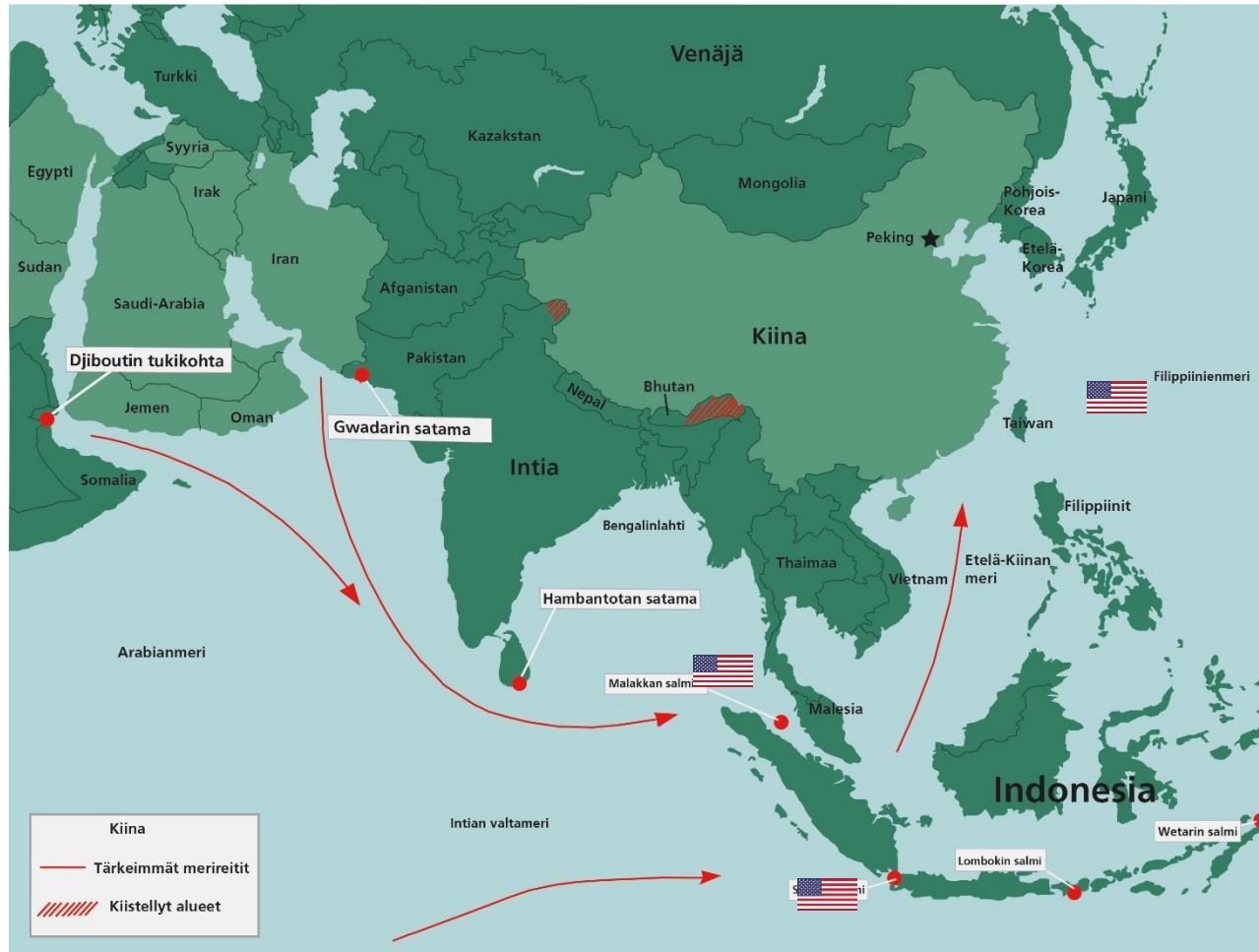
- Aktiivijoukkojen vahvuus n. 180,000.
  - (Teoreettinen) reservi: 2 miljoonaa sotilasta.
- Kalusto suhteellisen modernia.
  - F-16, Patriot PAC-3 jne.
- Doktriini: ”Overall Defense Concept”
  - Asymmetrinen lähestymistapa, jossa suurten lavettien sijaan ”paljon pieniä asioita”.
  - Kokonaismaanpuolustuksen kehittäminen.

Kaikkien operaatioiden riskit

Kansainvälisen yhteisön reaktio

- Naton ja EU:n reaktio?
  - Pakotteet?
  - Tukea Taiwanin kyberpuolustukseen?
  - Ilmatorjuntajärjestelmiä Euroopasta Taiwaniin tai US tukikohtiin?
  - Eurooppalainen laivasto- tai ilmataisteluosasto matkaan?
- Muun kansainvälisen yhteisön reaktio (Intia, kehittyvä maailma)?

Taiwanin asetelman tulevaisuus?

- Taiwanin konfliktin eskalointi on tuskin Kiinan intresseissä lähitulevaisuudessa.
- Konflikti voi kuitenkin eskaloitua ”vahingossa” hallitsemattomasti ja katastrofaalisin seurauksin.
- Vaikutukset ulottuisivat välittömästi ja voimakkaasti myös Eurooppaan ja Suomeen.

Kiitos!

Maanpuolustuskorkeakoulu
Sotataidon laitos
Julkaisusarja 2: Tutkimuselosteita nro 21

Informaatioherruus

Kiinan sotilasstrategia ja sodan kuva kylmän sodan jälkeisellä aikakaudella

Matti Puranen

